

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	13
Rozdział pierwszy	
Znaczenie sądowych aktów decyzyjnych w postępowaniu cywilnym	15
1. Znaczenie decyzji sądowych dla realizacji prawa do sądu	15
2. Orzecznicze stosowanie prawa a niezawisłość sędziowska	19
3. Sądowe akty jurysdykcyjne w kontekście ogólnej teorii decyzji	23
3.1. Decyzje sądowego stosowania prawa jako szczególne decyzje prawne	23
3.2. Elementy decyzji sądowej	25
3.2.1. Podmiot decyzyjny	25
3.2.2. Wolna wola	26
3.2.3. Odpowiedzialność	28
3.2.4. Cel decyzji	29
3.2.5. Problem decyzyjny	30
3.3. Rola procesów przeddecyzyjnych (psychologicznych i intelektualnych) w podejmowaniu decyzji prawnych	31
3.4. Struktura procesu decyzyjnego	34
3.5. Cechy decyzji sądowych	39
3.5.1. Racjonalność	39
3.5.2. Pewność treści	41
3.5.3. Legalność	44
3.5.4. Wiążący charakter	45
3.5.5. Skuteczność	46
3.5.6. Sprawiedliwość	47
Rozdział drugi	
Charakterystyka i klasyfikacja czynności decyzyjnych organów procesowych	51
1. Czynności decyzyjne sądów jako szczególne czynności procesowe	51
2. Uwagi ogólne o rodzajach i klasyfikacji orzeczeń	55
3. Kryterium postaci aktów decyzyjnych	61
3.1. Postacie orzeczeń	61
3.1.1. Wyroki	61

3.1.2. Postanowienia	62
3.1.3. Nakazy zapłaty	64
3.1.4. Wpisy w księdze wieczystej	64
3.2. Orzeczenia a zarządzenia	65
4. Kryterium stosunku orzeczenia do żądania	69
4.1. Orzeczenia uwzględniające żądanie	69
4.2. Orzeczenia oddalające żądanie	72
5. Podział orzeczeń ze względu na skutki prawne	73
5.1. Uwagi wstępne	73
5.2. Orzeczenia deklaratywne	75
5.3. Orzeczenia konstytutywne	76
6. Kryterium sposobu poszukiwanej ochrony prawnej	79
6.1. Orzeczenia zasądzające	79
6.2. Orzeczenia ustalające	84
6.3. Orzeczenia kształtujące	86
7. Kryterium zachowania się pozwanego	87
7.1. Orzeczenia zaoczne	87
7.2. Orzeczenia kontradiktoryjne	90
7.3. Orzeczenia z uznania	91
8. Podział orzeczeń ze względu na zakres rozstrzygnięcia	92
8.1. Orzeczenia zwykłe	92
8.2. Orzeczenia częściowe	92
8.3. Orzeczenia wstępne	93
8.4. Orzeczenia końcowe	96
8.5. Orzeczenia łączne	97
8.6. Orzeczenia uzupełniające	98
9. Orzeczenia zapadające na skutek wniesienia środka zaskarżenia	98
9.1. Uwagi ogólne	98
9.2. Orzeczenia reformatoryjne	101
9.3. Orzeczenia kasatoryjne	102
9.4. Rozstrzygnięcia skutkujące utrzymaniem w mocy zaskarżonej decyzji	103

Rozdział trzeci

Zasady orzekania	105
1. Znaczenie zasad orzekania w kształtowaniu decyzji sądowej	105
2. Relacje między przedmiotem postępowania a przedmiotem orzeczenia	106
2.1. Charakterystyka przedmiotu postępowania	106
2.1.1. Pojęcie przedmiotu postępowania	106
2.1.2. Przedmiot sądowego postępowania cywilnego	111
2.1.3. Przedmiot postępowania egzekucyjnego	114
2.1.4. Przedmiot postępowania zabezpieczającego	116
2.2. Stosunek zakresu żądań do zakresu orzekania	118
2.3. Związanie sądu żądaniami stron	122
2.4. Szczególne zasady odnoszące się do przedmiotu orzekania	132
2.4.1. Ograniczenie odpowiedzialności pozwanego	132

2.4.2. Rozłożenie świadczenia na raty	133
2.4.3. „Miarkowanie sędziowskie”	137
3. Czas orzekania	139
4. Należyte ukształtowanie podstaw orzekania	142
4.1. Podstawa faktyczna	142
4.2. Podstawa prawna	145
4.3. Podstawa kompetencyjna	153

Rozdział czwarty

Okoliczności poprzedzające sądowy proces decyzyjny i jemu towarzyszące	155
1. Dopuszczalność orzekania	155
1.1. Uwagi wstępne	155
1.2. Relacje między postacią, formą i treścią rozstrzygnięcia a przedmiotem postępowania	157
2. Czynności związane z tokiem postępowania	159
2.1. Przygotowanie sprawy	159
2.2. Określenie podmiotowych i przedmiotowych granic orzekania	161
2.3. Właściwa kwalifikacja sprawy	162
3. Czynności procesowe sądu towarzyszące kreowaniu orzeczeń	164
3.1. Narada	164
3.1.1. Rozważanie nad treścią orzeczenia	164
3.1.2. Spisanie	168
3.2. Podpisanie	171
3.2.1. Charakter prawny podpisu	171
3.2.2. Zasady podpisywania orzeczeń	176
3.3. Notyfikacja orzeczeń	178

Rozdział piąty

Procesowo-techniczne aspekty tworzenia orzeczenia	183
1. Wybór właściwej postaci rozstrzygnięcia	183
2. Struktura sentencji decyzji sądowej	184
2.1. Uwagi ogólne	184
2.2. Budowa sentencji	187
2.2.1. Komparycja	187
2.2.1.1. Oznaczenie sądu i sędziów	187
2.2.1.2. Oznaczenie protokolanta oraz prokuratora	189
2.2.1.3. Wymienienie daty i miejsca rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia	190
2.2.1.4. Wymienienie stron	190
2.2.1.5. Oznaczenie przedmiotu rozstrzygnięcia	192
2.2.2. Formuła sentencji	193
2.2.2.1. Rozstrzygnięcie o żądaniu głównym	193
2.2.2.2. Rozstrzygnięcia dodatkowe	200
2.2.2.2.1. Orzeczenie o kosztach	200

2.2.2.2.2.	Rygor natychmiastowej wykonalności.....	204
2.2.2.2.3.	Orzeczenie restytucyjne	206
2.2.2.2.4.	Wstrzymanie wykonania lub skuteczności orzeczenia	207
2.3.	Rozstrzygnięcia wydawane w niektórych postępowaniach szczególnych	213
2.3.1.	Orzeczenia w sprawach małżeńskich	213
2.3.1.1.	Sprawy o ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa.....	213
2.3.1.2.	Sprawy o unieważnienie małżeństwa	213
2.3.1.3.	Rozstrzygnięcie o roszczeniach niemajątkowych i mająt- kowych w sprawach o rozwód	214
2.3.2.	Orzeczenia w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi	217
2.3.3.	Orzeczenia w sprawach o naruszenie posiadania	218
2.3.4.	Orzeczenia w postępowaniu z zakresu prawa osobowego	219
2.3.5.	Orzeczenia w postępowaniu o ubezwłasnowolnienie.....	220
2.3.6.	Orzeczenia w postępowaniu z zakresu prawa rodzinnego, opieki i kurateli	220
2.3.7.	Orzeczenia w sprawach z zakresu prawa rzeczowego.....	222
2.3.8.	Orzeczenia w sprawach z zakresu prawa spadkowego	224
2.3.9.	Orzeczenia w postępowaniu upadłościowym i naprawczym	224
3.	Konstruowanie uzasadnienia	225
3.1.	Znaczenie i forma pisemnych motywów orzeczenia sądowego	225
3.2.	Zakres uzasadnienia.....	228
3.3.	Konstrukcja uzasadnienia orzeczenia merytorycznego	229
3.3.1.	Część „historyczna”	229
3.3.2.	Ustalenia faktyczne	230
3.3.3.	Ocena materiału dowodowego	232
3.3.4.	Wyjaśnienie podstawy prawnej.....	233
3.4.	Uzasadnienie orzeczenia sądu drugiej instancji	234
3.5.	Struktura uzasadnienia postanowień niemerytorycznych	236
Załączniki		237
Bibliografia.....		261